

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

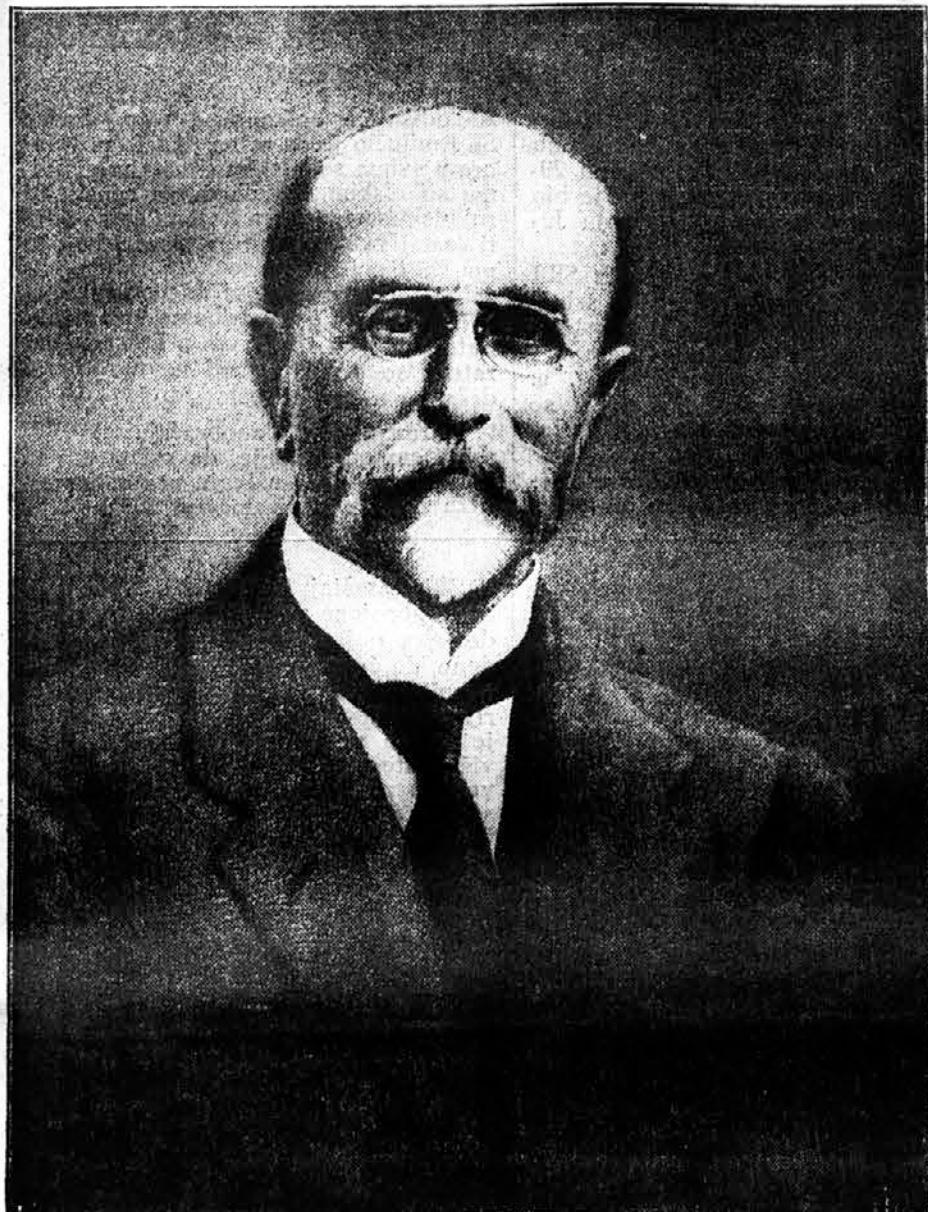
God. III. - Broj 43

Ljubljana,
27. oktobra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 — Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

0 danu slobode bratskog češkoslovačkog naroda

Povedom 28. oktobra

Brat T. G. Masaryk

Cetraesta godina navršava se, otkako je bratski češkoslovački narod izvojevaо svoju slobodu i udario temelje svojoj nacionalnoj i državnoj samostalnosti. Bilo je to 28. oktobra 1918. godine, kada je na starodrevnim praškim Hradčanima zaledršala pobeđenosna zastava slobodne Češkoslovačke Republike. A kako su nacionalne težnje Slovenskoga Severa i Slovenskoga Juga bile podjednake i imale jedan te isti cilj, sudbina je htela da njihovo ispunjenje i nacionalno uskršnuće padne u isto doba, da bi zajednički podelili svu radost i veselje, kao što su zajednički, bratski snosili bolove i patnje, koje je donosiо ropstvo pod jednim te istim gospodskim igrom. Dan kasnije, naime, 29. oktobra, dan je oslobođenja i našeg jugoslovenskog naroda, onog našeg dela, koji je čamio pod austro-madžarskim ropstvom. Beli lavovi Severa i Beli orlovi Juga srušili su u prah tih dana meseca oktobra simbol carske moći, emblem Crnog dvoglavog orla, koji je pod svojim kandžama držao stoljećima sputanu slovensku braću.

Po koncu oktobra 1918. večna Pravda povukla je napokon kopac posmrtnog zvona i navestila konac i inače duge agonije već umirućeg carstva. Dockan je bilo, kada je poslednji monarh stare i grešne monarhije htio da svojim obećanjima, kojih je bilo toliko kroz vekove, pruži slovenskim narodima u izgled carske darove: »najsjire slobostine i pravac — dakako — samo u »okviru«, a koji su darovi uvek bili — danajski. »Non possumus! Dockan je! — bio je odgovor, koji je tada slušalo Njegovo Apostolsko Veličanstvo i svijet njegovi ministri i dočlanici na »Balplacu«. Slovenski narodi: Čehoslovaci, Jugosloveni i Poljaci nisu se više zadovoljavali s carskom milošću i ponešto zadočnjeljim »razumevanjem« gospode u Beču i Pešti, već su sami oštrocim mača uzeli sebi slobodu i proglašili svoju potpunu nezavisnost od stare i kao mozaik narodima išarane monarhije, nad kojima se kroz stoljeća dizao ugnjetočki skiptar Habsburgovaca. Apel »Mojim narodima«, taj poslednji krik da se spasi carski tron, izgubio se je zamirući u dvoranama carskog dvorca Šenbruna — krik, koga je zaglušio pad jednog dojuć svemoćnog imperija, a koj se

danas rušio kad je probudena svest slovenskih naroda rečka: Svršeno je! Narod je progovorio. Samoodređenje je izvršeno. Načela demokracije pobeđila su. Slovenski narodi doživeli su obistinjenje svog vekovnog sna.

Kada danas gledamo iz istorijske perspektive na te velike događaje, koji obeležavaju najznačajniji datum u životu slovenskih naroda — njihovo nacionalno uskršnuće — pričinja nam se ponešto, kao da bi ti događaji malko izbledeli i izgubili od svoje veličine i značaja. Da, naš duševni vidik zastire omoglica teškog doba još neuravnوتenženih prilika današnjice, koje su nastupile prvenstveno kao posledica velikog svetskog rata, kod svih naroda na svim područjima života. I borba za krutu svakidašnjicu ispreseca nam postotnu vezu s tom velikom i slavnom prošlošću, koja nam mora da bude većno živa u našem sećanju, da bi znali ispravno ceniti ono što smo stekli tolikim mukama i žrtvama, da bi znali pravilno ravnati svojim radom u sadašnjosti, kako bi udarali čvrste i sadašnje puteve lepošoj i srećnijoj budućnosti.

Dan 28. oktobra — praznik oslobođenja bratskog češkoslovačkog naroda — praznik je ujedno i našeg naroda, jer je bratski češkoslovački narod u toj protekloj velikoj borbi pružio i našem narodu svoju ruku pomoćnicu, da bi zajedničkim naporima došli zajedničkoj cilju. Njegova radost današnja, ujedno je i radost svega jugoslovenskog naroda. Nikada jugoslovenski narod neće zaboraviti onu iskrenu i bratsku topku ljubav češkoslovačkog naroda, koja se očitovala u tolikim delima, kojima je on pomagao svoju jugoslovensku braću u njihovim nacionalnim težnjama. U svim tim plemenitim činima ispoljavao se je onaj unutarnji — krvni vez slovenskog bratstva i uzajamnosti. Taj krvni vez velikog slovenskog plemena dobija u odnosima braće Čehoslovaka i nas Jugoslovena još puniji značaj, što je produbljen punom tisugodišnjom duhovnom vezom — vezom na kulturnom, literarnom i političkom polju. Te propriči se kroz sva tri plemena našeg jugoslovenskog naroda; njima su sa braćom Čehoslovacima povezani bodljednako i Srbi, i Hrvati kao i Slo-

venci. Tamo već od doba sv. Cirila i Metodija, koji su s hrišćanskim vremenom, crkvenoslovenskim jezikom i pisom doneli s našeg Juga braći na Slovenskom Severu vrlo važne elemente opće kulture, shvatljivo je, da je to ostavilo i svojih veoma vidnih tragova i u jezičnim i takoder i u literarnim medusobnim produktima toga i u kasnijega doba. I već u tim prvim počecima duhovnih veza ovih dvaju slovenskih naroda naziru se, pored jatko kulturalnog momenta, u toj crkvenoj vezi i izvesni obriši, doduše makar i časovitog, političkog karaktera. Od tada, od te davne prošlosti, pa kroz tolike vekove, istorija ne preostaje da beleži ove duhovne veze, koje su se naročito u novije doba stalno pojačavale i izražavale sve snažnije i vidnije. Pregaoći nauke mogu o tome da nam pruže nebrojeno dokumenata; pogled na njih ukazao bi nam o tim davnjašnjim kulturnim vezama Čehoslovaka i nas Jugoslovena jedno bogato i široko polje, koje je uzorala duga istorija. Da preškočimo međutim sve to i da od novijega doba osobito spomenemo prelaz XVIII u XIX vek pa dalje, u doba koje je bratskom češkoslovačkom narodu i u ostalom Slovenstvu dalо velikane Dobrovškoga, Kolara, Palackoga i tolike druge, koji su svojim slovenskim i kulturnopolitičkim programom stvorili nerazdoljne temelje slovenske bratske uzajamnosti i ukazivali put k ostanjenju nacionalnih težnja. Zadjeni tim idejama naročito Jugosloveni su iz žarišta slovenske kulture, drevnog Praga, pored plodova nauke i umetnosti odnosili u svoju otadžbinu i plodove češko-jugoslovenskog i sveslovenskog bratstva i ljubavi i presadili ih po svim krajevima u sreću našeg naroda zajedno sa dubokim klicama, nacionalne svesti i ideje nacionalne slobode. I od tada te veze propriču se jednim ustaljenim i snažnijim intenzitetom, u prvom redu kulturno i politički. A nešto dojenje eto, pre sedamdesetih godina, nadolazi i još jedan faktor, pored mnogih drugih, možda jedan između najsnažnijih i najuticajnijih od svih, koji najesnije povezuje oba naroda u jedan većito živi vez, koji ga sakiva u najčvrštu i nesalomljivu kopču bratstva — to je Tiršovo Sokolstvo. Koliko je ono samo kroz ovih minulih sedamdeset godina pridonelo zbljenju obaju bratskih naroda! O tome nisu potrebne reči kada toliko jasno govore same činjenice. A kad bi, pri koncu da spomenemo, letimice preleteli i preko onog poslednjeg decenija, koji je prehodio našem zajedničkom oslobodenju, koliko bi nam i to doba burnih i teških političkih borba dalo dokaza o bratskoj saradnji Čehoslovaka i Jugoslovena. Tu bi i bečki parlament zauzeo po koju svetu stranicu.

Ako spojimo sve te komponente, koje se slevaju u to uzajamno, toliko pročućeno bratstvo češkoslovačkog i jugoslovenskog naroda, onda se nad svim tim diže jedan toliko svetao lik, podjednako velik i uznositi za nas Jugoslovene kao i za braću Čehoslovake, a to je lik sedog predstavnika bratske Češkoslovačke Republike, našeg brata Sokola T. G. Masarića. Jugoslovenski narod njemu poglavito ima i radšta da bude toliko iskreno i duboko благодарan, jer on je baš lično pomagao svim svojim autoritetom i prestižom stvaranje današnje slobode našega naroda i stvaranje samostalnosti naše velike nacionalne jugoslovenske države.

Tako nam danas proleću naše misli putevima prešlosti, na kojima pogdeđe časak pozastajemo, da bi te časove duboko upili u našu dušu, kako bi nam oni i dalje u još tešnjem bratskom uzajamnom slovenskom i sokolskom radu razbijali svojom svetlošću mrak, kojim nam svakako prolazne tegobe današnjice, i jednima i drugima zastiru pokatkada očinići vid. Veliki dan oslobođenja bratskog češkoslovačkog naroda, u koji podjednako takozvanički pada i oslobođenje našeg jugoslovenskog naroda, neka nam ponovno u srcima rasplamti stari plamen ljubavi i odusevljenja na zajedničke najveće narodne svetinje i tekovine, onaj plamen, koji nimalo i ni za čas neće dopustiti da išta, iko i ikada ubaci u nas više i senku sumnje na njihov život, napredak i lepi budućnost. A mi Sokoli imajmo pri tome uvek na umu značajne reči predstavnika brata Masarića, koji je rekao: »Svaki pravi i u istinu svesni Soko mora da bude stražar, pa i politički i socijalni pobornik svoje države, naše demokracije!«

Deleći iskreno na današnji dan radost, kojom bratski češkoslovački narod slavi svoj praznik slobode, pridružujemo se ujedno s najtoplijim željama za dug život njegovom predstavniku, našem sokolskom bratu T. G. Masa-

riku, za sreću i napredak bratskog češkoslovačkog naroda i bratske Češkoslovačke Republike. Vernost za vernost neka za uvek bude zalog češkoslovačko-jugoslovenskog bratstva. Nazdar!

S. Č.

Savremena pitanja u Sokolstvu

Saradnja sa sporškim organizacijama — Oklanjanje fašizma

U našem listu bilo je već više puta govorilo o pitanju saradnje Sokolstva sa sportskim organizacijama, kao i o gledistu koje Sokolstvo zauzima prema političkim pitanjima uporeću, prema raznim političkim pokretima pa i prema fašizmu. Naše sokolske redove za stalno će stoga zanimati da o tim pitanjima čuje mišljenje, svakako autorativno, i jednog između najpoznatijih sokolskih radnika br. Jana Peška, poslovodæg tajnika ČOS, čiju je izjavu o tome objavila ovih dana »Prager Presse«.

Iako se sama izjava odnosi na prilike u Češkoslovačkoj, ona će po svojim općim i načelnim gledištim imati vrednosti i za naše re-

doce te je prenosimo u celini.

Sokolstvo i sport. — Razlika između Sokolstva i sporta izražena je najbolje

u izjavama zastupnika obiju grana pri

likom Tirševih igara, olimpijskog po

bednika Skole i sokolskog pobednika Gajdoša: »Cilj sporta je najbolji in

dividualni uspeh, pobeda pojedinca,

dok je cilj Sokolstva zdrav, svestrani

i harmoničan srazmer.«

Obim granama pak zajedničko je nastojanje za usavršavanjem. Čak i u nastojanju za pobedom Sokolstvo se ne ogradije od takmičenja i daje talentiranim pojedincima prilike i mogućnosti da se razviju. Idealno stanje bilo bi, kad bi se iz sokolskog miljea (nastojanjem za harmoničnim vaspitanjem tela i plemenitim muškim karakterom) pronašli istaknuti individui u svrhu postignuća najboljih uspeha. Zašto se ovo idealno stanje ne može postići, uzrok je u tome, što je sport specijaliziran u svojim organizacijama nacionalno, državno i internacionalno. Svaka grana sporta ima nadalje svoja posebna udruženja i saveze, i svaki od njih opet ima svoju tradiciju i svoju posebnu životnu opravdanost.

Stanovište Sokolstva prema češkoslovačkom sportu i prema njihovoj uzajamnoj saradnji sledeće je: Sokolstvo priznaje suverenitet specijalnih sportskih udruženja, ali na drugoj strani ono zahteva, da se i njemu priznaje suverenitet. Ovo u glavnom ne rada kao posledicu nikakve poteškoće, ali ove nastajuću tek onda, kada pojedinci, koji su u Sokolstvu postigli zveznu visinu u telesnim sposobnostima, žele da se takmiču u priredbama organizovanim od strane sportskih organizacija. U dosadašnjoj praksi radi se tako, da se morao Sokotakmičar, koji je htio takmičiti se sa sportistima nesokolima, upisati u sve one odnosne sportske organizacije, u čijim je granama htio da se takmiči.

Stanovište Sokolstva prema češko

slovačkom sportu i prema njihovoj

uzajamnoj saradnji sledeće je: Sokolstvo priznaje suverenitet specijalnih sportskih udruženja, ali na drugoj strani ono zahteva, da se i njemu priznaje suverenitet. Ovo u glavnom ne rada kao posledicu nikakve poteškoće, ali ove nastajuću tek onda, kada pojedinci, koji su u Sokolstvu postigli zveznu visinu u telesnim sposobnostima, žele da se takmiču u priredbama organizovanim od strane sportskih organizacija. U dosadašnjoj praksi radi se tako, da se morao Sokotakmičar, koji je htio takmičiti se sa sportistima nesokolima, upisati u sve one odnosne sportske organizacije, u čijim je granama htio da se takmiči.

Da i u finansijskom pogledu sport

ne bi imao štete, Sokolstvo je spre

no da za svakog svog takmičara plaća

odgovarajući prinos.

Sokolstvo i fašizam. — Sokolstvo je već odvadnja preciziralo svoje stanovište prema fašizmu. To je bilo 12. decembra 1926. godine, kada je izvršni odbor ČOS izdao okružnicu, u kojoj je izrazio svoje ubedjenje, da je fašizam politički pokret i da se spram nje ga mora Sokolstvo držati principa, koji je usvojila sedma glavna skupština. U koliko je češkoslovački fašizam — bilo svojim ciljevima bilo svojim sredstvima za postignuće tih ciljeva — u suprotnosti s vodećim principima Sokolstva, pre svega s demokratijom, naprednošću i socijalnom pravdom, ne smiju članovi Sokola biti pripadnici tog pokreta. Društvo i župama naredilo se, da s iskreinim, toplim i bratskim rečima o tome poduče zavedene članove i tek, kada bi se iscrpala sva sredstva i mogućnosti te kada već ne bi bilo nade na ikakav drugi izlaz, onda treba da se posluže i disciplinskim merama.

Jednako je Sokolstvo i spram komunizma preciziralo otvoreno i na pregaantan način svoje stanovište. Prije stiškom komunizmu ne mogu biti članovi Sokola, jer komunizam stoji u potpunom suprotnstvu s osnovnim načelima Sokolstva, s principima demokratije i napretka.

Iz uspomena na 28. oktobar 1918. u Pragu

Dan je bio krasan, obasjan, toplim jesenjim suncem. Na Václavském Náměstí, pred »Národnou Politikom«, okupljena masa naroda. Čita prvu vest o propasti vekovnog ugnjetcu. Čita i hita da je raznese. — I ako je sav češki narod, pa i sav slovenski narod, s nekom sigurnošću očekivao taj momenat, uveren, da on mora jednom doći, ipak je ta prva i radosna i istorijska vest, posle toliko vekova čekanja, patnji muke i žrtava, pala medu Slovenskom kao grom iz vredra neba. Mnogi nisu mogli da veruju i odmah da se snadu u toj svojoj prevelikoj sreći.

Ali snašli su se jedni: — Sokoli!

— Oni su taj momenat već spremni čekali.

Sve što je moglo da se miće, odmah je počelo da manifestuje svoju

opoziv rase, počeo je ne samo da se protivi tom pozivu, već i da grdi i psuje

na njegovom »plemenitom« jeziku. Šta više, pokušao je i sablju da upotrebi

protiv goloruke, ali silnim poletom i

entuziasmom naoružane omladine. Ali,

»gospodin oberlajtnant« nije imao vremena da izvrši svoju »plemenitu« na

meru, jer, dok je okom trenuo, sablj

mu je bila oduzeta i zajedno s kapom

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

† Brat inž. Vaclav Vorel

(K članku u 42 broju našeg lista)

Raspis načelništva ČOS za proste vežbe

U zadnjem broju »Sokolskog Vesnika« raspisalo je načelništvo članova i članica natečaj za proste vežbe sviju kategorije Sokolstva za narednu godinu. Iz natečaja se vidi, da je načelništvo zaključilo, da će i u buduće zadržati za najmladu decu od 6 do 9 godina posebne proste vežbe u obliku igara. Pored prostih vežbi za decu od 9 do 14 godina, mušku i žensku decu te članstvo i članice raspisane su ovog puta posebne vežbe za oblikovne nastupe članova i članica. Istovremeno je obrazovana kod načelništva i narodička komisija za ocenjivanje sviju prispehljih nacrti vežbi, sastavljena je iz najboljih stručnjaka češkoslovačkog Sokolstva. Za sve ove vežbe određen je razmerno kratak rok t. j. do 18. novembra mora načelništvo imati sve radove u rukama. Najbolji osnutci noseći naziv zajedničke vežbe ČOS za članove i t. d.

Utakmice Sokolica Prag - Brno

U nedelju je održana u Brnu na sokolskom stadionu utakmica među reprezentancijom praških i brnskih Sokolica. Natačanja sama obuhvatala su takmičenja u petoboju vrsta, štafeti 4×75 m, dalje petoboj pojedinki. U petoboju vrsta pobedile su sestre iz Praga, čija je vrsta postigla svega 808 bodova, a vrsta iz Brna 734 boda. Isto tako pobedile su Praškinje i u štafeti 4×75 m u vremenu 39,3 sekundi spram Brna sa 41 sek. Kod petoboj pojedinskih članica prva je s. Hajkova iz Praga, druga s. Hržebříkova isto tako iz Praga, dok treće mesto dele Prag i Brno, četvrtto i peto drže opet Praškinje i t. d. S. Hajkova postigla je u pojedinim disciplinama sledeće rezultate: trčanje na 60 m 8,4 sek., skok u vis 135 cm, u daljinu 476 cm, bacanje kugle 7'98 m i bacanje kopljia 21'73 m. Najbolje rezultate ovog dana postigle su: kod trčanja na 60 m s. Krausova iz Praga za 8 sekundi, skok u vis 137 cm, u daljinu 476, bacanje kugle 10'21m i bacanje kopljia 26'15 m.

Praktično provadanje bratske pomoći

U prošlom broju »Sokolskog Glasnika« javili smo da namjerava ČOS osnovati posebni fond »Bratske pomoći«. U posljednjem pak broju »Vesnik Sokolstva« citamo, da je u ovom listu osnovana i posebna rubrika »Sokolski trg rada«, kojom se pruža članstvu priklica, da traži rad bilo sam, ili da dove do upozlenja putem oglasa delodavaca, koji traže radnike za bilo koju struku.

Sitne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

Dosadašnji komandant 28 pešadijskog puka »Tirša i Figner« br. Beranek, bio je povodom svojeg premeštenja u Slovačku unapređen, a oprostio se joj od praške braće veoma sređačno. Novi komandant puka Bejl, pretegravio se je starešinstvu ČOS na poslednjoj sednici, izražavajući sređačnu želju, da vodi puk i nadalje u duhu Tirša i Figner. — U Pragu je održana 2. oktobra prva sednica sokolskih lutarskih poverenika iz 35 župa. Pošto je lutkarstvo među češkoslovačkim Sokolstvom veoma rašireno, to je već sastavljen i točan katastar svih lutarskih pozornica, te se je na pomenutom sastanku raspravljalo i o tome.

Pored raznih izveštaja sastavljenih po iskustvima lutkara u pojedinim župama, izdata su također nova uputstva za delovanje pojedinih pozornica. Daje je zaključeno, da će i pozornice u Češkoj, Moravskoj i Šleziji igrati slovačke komade, a one u Slovačkoj također komade u češkom narečju. Istovremeno pala je odluka, da sve bolje situirane pozornice treba da pomažu novo nastale pozornice u Slovačkoj, da se i među tamošnjim Sokolstvom proširi lutkarstvo. — U Plznu na Karlovom otvorena je nova sokolana najmladeg pljenjskog društva, čiji su članovi većinom radnici škodnih tvornica. Isto tako i u Kopidlinu, u blizini Jičina, otvorilo je tamošnje društvo vrata svojeg sokolskog doma. — U Pragu, u lutkovoj pozornici Praškog Sokola, održana je 22 i 23. oktobra druga savezna lutarska šola ČOS za početnike. Tečaj je pohadalo 102 slušaoca iz 35 župa. — Pod okriljem ČOS sprema se organizacija Sokola-kliča. U tu svrhu sazvan je sastanak u Tirschovom domu, na kojem će se povesti razgovori o radu i utaknicama i ove grane telesnog vaspitanja.

Nove slovenske sokolske novine

Savez Slovensko Sokolstvo odlučio je da počne s izdavanjem četvrtogodišnjeg svojeg glasila »Vesnik Saveza Slovensko Sokolstvo«. Koliko nam je poznato, prvi broj novog sokolskog lista već je spremljen i pripravljen. U ovom slovenskom listu biće objavljeni članci na ruskom, poljskom, jugoslavenskom i češkoslovačkom jeziku, a donosaće sitne i važne vesti iz delovanja spomenutog saveza i njegovih članova Češkoslovačke obice sokolske, Zvonicka poljskih Sokola, Sojuza ruskih Sokolstva i Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Za prvi broj spremljen je opširan izveštaj o utiscima i iskustvima stecenim na poslednjem svesokolskom sletu, dalje vesti iz saveza i t. d. — Svakako treba ovaj novi list sa šireg slovenskog vidika srušiti pozdraviti. On će biti ogledalo rada čitavog slovenskog Sokolstva. — Savezni izvršni odbor imenovao je braću Gangla i Švajgara za izvestioce o radu jugoslovenskog Sokolstva u pomenutom listu.

Svesokolski slet i Slovenstvo

Emigrantski ruski list »Rupore« u Harbinu doneo je opširan članak o soksolskom sletu. Opisujući sam slet i njegove krasne prirede, prelazi na značenje Sokolstva, koje je daleko od grubog militarizma, ali je opet jedna od najjačih garancija za slobodu naroda i za zdrav nacionalizam. Sokolstvom postao je Prag središte i matuška Slovenstva, otkada je u majci Moskvi zavladao crveni komunizam. Ne treba onda da se čudimo, što se je štampa crvene Moskve nabacivala o sletu samo s psovima i grdinjama.

Poljsko Sokolstvo u Francuskoj

U Francuskoj postoji dosta jakih kolonija poljskih emigranata, a naročito u pokrajinama gde se nalaze veliki rudnici ugljena. Poljski emigranti osnovali su tokom godina pojedina sokolska društva, a danas se može govoriti o jednom dosta jakom poljskom Sokolstvu u Francuskoj, koje broji 112 društava, udruženih u 14 župa. Savez poljskih Sokola, koji sačinjavaju spomenute župe, obuhvata istovremeno i po jedno sokolsko društvo u susednoj Belgiji i Nizozemskoj, te broji svega 3337 članova i 26 članica, od kojih je 1440 vežbača i 246 vežbačica, pored 1200 naraštaja, muškog i ženskog. Savez pokazuje dosta jaku delatnost, što se vidi naročito iz podataka o župskim sletovima. Na tim sletovima vežbalo je svega oko 640 članova, 100 članica i 460 naraštajaca, odnosno naraštaki, a na saveznom sletu nastupilo je 660 članova, 120 članica, 370 naraštaja. Savez je održao svoju glavnu skupštinu u avgustu u Lenušu, gde je i sedište saveza, koji postoji već devet godina, te će u idućoj godini svečano proslaviti desetogodišnjicu svog opstanka saveznom sletom.

Uspesi istrajnog rada medu Lužičanima

Koliko nam je bilo moguće, obavestili smo naše čitače i o mlađom sokolskom pokretu medu Lužičkim Srbinima. Njihov sokolski savez razvio je, i pored velike privredne krize te velikog nemackog pritiska na sokolka društva, dosta jaku delatnost posle praškog svesokolskog sleta. Ne samo da su održani savezni tečaji od nekoliko dana za načelnike i prednjake, nego

su i u pojedinim župama priređeni okružni sletovi, dečje svečanosti, utakmice i t. d. Sav taj veliki napor nekolicine sokolskih radnika okružen je velikim uspesima. U zapadnom okružju, na primer, porastao je broj naraštaja posle okružnog sleta za više od sto po sto; u jednom drugom okružju neko društvo bilo je primorano, da posle dečje svečanosti osnuje još jedno dečje odjeljenje zbog velikog broja prijavljene dece. Na okružnim načelničkim sednicama, pa isto tako i u savezu samom te u pojedinim većim društvinama, mnogo se je govorilo o uvađanju pojedinih grana like atletike, daje plivanje, trčanja preko polja, što je u praksi došlo veoma lepih rezultata. Iz nacionalnih razloga uvelo se je po društvinama i nogomet, pa je rezultat i ove odluke dosta vidan: broj vežbača uvećao se, društva su sagradila svoja sokolsko-sportska igrašta i t. d. Jednom rečju, u čitavom lužičkom Sokolstvu struji danas zdrav i vedar vazduh, a velika volja za rad se jača. A to je glavno!

Ovog istorijskog dana Soko je do-prineo ogroman svoj ideo na stvaranje uverenja u celom svetu, da je slovenski narod već odavno sazreo za svoju samostalnost, i da je u kulturnom, socijalnom, ekonomskom i uopće u svakom pogledu daleko sposobniji od dojčerašnjog svog ugњetača, da sobom sam upravlja. — I to mu je konačno morao, iako nerado, ali nemajući kuda pred očiglednom stvarnošću, i sam neprijatelj da prizna.

Ovo nekoliko sličica iz uspomena na prve dane slovenskog oslobođenja izneseno povodom 14. obljetnice oslobođenja bratskog češkoslovačkog naroda, sličice, koje će ostati u trajnom pamćenju svima onima, koji su žudno očekivali veliki dan slovenskog preporoda, koji su ga doživeli i za njega radili i ginuli. Sto je Sokolstvo tome pridonoelo svima nam je poznato. Stvorilo je slobodu Slovena, a ono će ju znati i očuvati.

Payle Kvačić — St. Vrbas.

Proslava 20 godišnjice balkanskog rata — Otvorene Sokolske izložbe u Beogradu

Uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije odlučila je da celokupno naše Sokolstvo proslavi uspomenu 20-godišnjice balkanskog rata, koji je bio početak oslobođenja i ujedinjenja Jugoslavije.

Povodom ove proslave Savez SKJ priređuje u Beogradu Sokolsku izložbu. Izložba biće smeštena u prostorijama Oficirskoga doma u Beogradu i trajeće od 13 do 25. novembra t. g. Svečano otvaranje izložbe izvršće se na dan 13. novembra tačno u 10% časova pre podne.

Osim ove Sokolske izložbe u Beogradu, a povodom sokolske proslave

20-godišnjice balkanskog rata, Savez SKJ odlučio je da se na dan 13. novembra u svima sokolskim društvinama i svima sokolskim četama održe specijalni sokolski sastanci, na kojima će se odati čast i hvala svima žrtvama i herojima, koji su u balkanskom ratu podigli temelje današnjoj Jugoslaviji. Na ovim sokolskim priredbama biće istaknuto sokolsko shvatanje o balkanskom ratu i sokolski pogledi na narodnu i državnu misao Jugoslavije.

Ministarstvo saobraćaja svojim rešenjem odobrilo je, da svi posjetoci Sokolske izložbe uživaju povlastice na državnim željeznicama od 50%.

Iz načelništva i težničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice savezne TO održane dne 25. oktobra 1932. god.

Savezni načelnik br. Miroslav Ambrožić izvestio je o zboru župskih načelnika, koji je održan 16. t. m. u Beogradu. Iz izveštaja se razabire, da je savezno načelništvo ovlašćeno da sastavi i objavi sve vežbe za međusletska takmičenja, nadalje, da je za takmičenja višeg odjeljenja određen sastav vrsta po župama, ne vezano na društvo, da se odustaje od nameravano takmičenja u trčanju na 1500 m i da takmičenje u bacanju kopljia važi samo za viša odjeljenja, dok se kod drugih odjeljenja nadomeštava s kuglom. Odustaje se također i od takmičenja naraštaja, koje se je imalo obaviti za vreme međusletskih takmičenja.

— Biće predložen nacrt sletišta s letnjeg vežbaštva Ljubljanskog Sokolstva. Taj nacrt predviđa prostor za 4050 vežbača s rastupom od 1:30 m. Za pregled tog prostora i za konačnu odliku gde treba da se podigne sletište za pokrajinski slet, određen je sastanak za subotu 29. t. m. u 4 sata posle podne na licu mesta. — Gledi pitanja o priređivanju saveznih prednjaka škola, preuzeo je s. Trdinova dužnost da sastavi odgovarajući predlog. — Prema zaključku sednice savezne TO sastavilo se i upotpuništo listu šireg savezne TO i njegovih pojedinih odsaka obzirom na pretočiće pokrajinski slet u Ljubljani.

muški naraštaj (sastav br. Vrhovca). Sve nabrojene vežbe biće postepeno i doskora objavljene. Za decu je određeno, da će nastupiti ženska deca, kao i muška deca, podeljeni u dve kategorije. Za nižu kategoriju dece preuzeo je sastav vežbe br. Lavrenčić, a za višu kategoriju br. Stančić. Za sastav vežba za žensku decu naknadno će se odrediti ko će ih sastaviti. — Ruski Sokolima se dozvoljava učestvovanje na medusletskim takmičenjima Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije u takmičenjima vrsta po istom takmičarskom redu i jednakopravno s nama.

— Biće predložen nacrt sletišta s letnjeg vežbaštva Ljubljanskog Sokolstva. Taj nacrt predviđa prostor za 4050 vežbača s rastupom od 1:30 m. Za pregled tog prostora i za konačnu odliku gde treba da se podigne sletište za pokrajinski slet, određen je sastanak za subotu 29. t. m. u 4 sata posle podne na licu mesta. — Gledi pitanja o priređivanju saveznih prednjaka škola, preuzeo je s. Trdinova dužnost da sastavi odgovarajući predlog. — Prema zaključku sednice savezne TO sastavilo se i upotpuništo listu šireg savezne TO i njegovih pojedinih odsaka obzirom na pretočiće pokrajinski slet u Ljubljani.

Iz telovežbačkog sveta

NEKOLIKO REZULTATA BALANSKIH IGARA U ATENI

Medu sportskim reprezentacijama balkanskih država Grčke, Jugoslavije, Bugarske, Rumunjske i Turske održane su i ove godine tako zvane balkanske igre. Iz lige atletike postignuti su ovi najbolji rezultati: u trčanju na 100 m vreme 11,1 sek.; na 200 m 22,9 sek.; na 400 m 51,4 sek.; na 800 m 2 min. 02,6 sek.; na 1500 m 4 min., 13,4 sek.; na 5000 m 16 min., 07,8 sek.; na 10.000 m 34 min., 25,4 sek.; a u maratonском trčanju na 43 km i to na historijskom putu između Maratonu i Atene, postignut je rezultat Rumunca Gala u 3 časa, 20 min i 41 sekundi. U ostalim disciplinama navada izveštaj sledeće: trčanje preko prepreka na 110 m 14,9 sek.; na 400 m 58,2 sek.; Kod štafete 4 × 400 m pobedili su Grci u minimalnom vremenu 3,35,6 sek. Skok u vis doneo je rezultat 180 cm, skok u vis s motkom 381 cm, troskok 13,67 m. Kod bacanja diska postigao je Salas iz Grčke 42,08 m, kod bacanja kopljia pobedili su isto Grci sa 57,47 m, a kod bacanja buzdovana Jugosloven Kojić sa 46,86 m. Balkanska štafeta provedena je na 100, 200, 400 i 800 m u vremenu od 3 min. 28 sekundi.

VISOKA ŠKOLA ZA TELESNO VASPITANJE U BERLINU

Visoka škola za telesno vaspitanje, koju uzdržava Državni odbor za telesno vaspitanje, prešla je sada u sastav sveučilišta u Berlinu. Iako ova škola podržava i dalje spomenuti odbor, ipak ima u sastavu berlinskog univerziteta prednost, t. j. da važe ispitni položaj na njoj u punoj meri, te su i priznati od svih vlasti. Nadzorstvo nad njom vodi pored sveučilišta i nemačko ministarstvo za unutrašnje poslove, te dva pruska ministarstva, prosvetno i vojno: ova ministar-

stva imaju u kuratoriju škole svoje zastupnike, a svi ispitni održavaju se po novoj uredbi pod predsedstvom prusko-državnog komesara. Rektor visoke škole je dr. Bir, prorektor dr. Fim, generalni tajnik Državnog odbora za telesno vaspitanje. Studij traje po novoj uredbi šest semestara.

REORGANIZACIJA DRŽ. UREDA ZA TELESNO VASPITANJE U FRANCUSKOJ

Svojevremeno osnovan je u

KRONIKA

Smrt dvojice slovenačkih pisaca. 24. oktobra umro je u Ljubljani najbolji slovenački humorist i satiričar Fran Milčinski. Rodom je bio iz Loža kod Cerknice, gde se je rodio 3. decembra 1867. Njegov humor bio je zdrav, njegova satira ne ostra, nego blaga i dobronamerka. Po zvanju bio je savetnik Stola sedmorce in penziji. Kao pravnik ima osobitih zasluga za omladinsko društvo. Mnogo je pšao i za decu, pa je i na ovom polju bio medu najboljima. Kao pisac bio je vanredno plodan, a njegovi mnogobrojni podlisci i članici razasuti su po raznim novinama i revijama. Pisao je pod imenom Fridolin Žolna. — 21. okt. umro je u Ljubljani u 70 godini života prof. Anton Funtek, pesnik i pisac. Prof. Funtek bio je rodom iz Ljubljane. Po zanjanju bio je najpre učitelj, a po svršenim višim naukama postao je profesor Učiteljske škole u Ljubljani. Kao pesnik bio je više umetnik, formalist, pa su s tog gledišta njegove pesme savršene, dok sam sadržaj često hramlje ili nije dobio svog pravog izražaja. Uz pesme napisao je i dramu "Tekma", koja je postigla veliki uspeh. Bio je duže vremena uređnik »Ljubljanskog zvona«, a posle rata »Uradnog lista«. Mnogo je prevadao iz stranih literatura.

25 godišnjica zagrebačkog pučkog sveučilišta. Prošle nedelje, 23. oktobra, proslavljena je u Zagrebu na svetcanu 25. godišnjicu zagrebačkog pučkog sveučilišta. Proslavlju su prisustvovali zastupnici gradanskih i vojnih vlasti.

Otkriće spomenika novinaru i publicisti Martinu Dragoliću. U nedelju dne 23. oktobra otkriven je u Osijeku na svečan način spomenik pokojnom M. Dragoliću, koji je umro pre godinu danas, a bio je jedan od najstarijih naših novinara.

Kongres Medunarodne žurnalističke federacije. Ove godine održava se kongres Medunarodne žurnalističke federacije u Londonu. Zasedanje konгрresa počelo je 12. oktobra, a otvorio ga je dužim govorom predsednik zasedanja Richardson. U svom govoru osobito je naglasio važnost novinarskog rada u borbi i propagiranju ideje mira među narodima.

197 poljskih pisaca i znanje slovenskih jezika. Anketa »Zvijazka zavodova literatov poljskih« raspisana je anketu o znanju slovenskih jezika među poljskim književnicima. Anketa je dala ove rezultate: samo jedan književnik, od njih 197, koji su odgovorili na pitanje ne zna nijedan strani jezik. Ruski znaju 122, maloruski jezikom vlasta 24, to su najveće oni iz istočne Galicije, češkim jezikom vlasta 20, srpsko-hrvatskim i bugarskim po dvojici, slovenački i lužičkosrpski ne zna nijedan književnik. Od stranih jezika najjače je zastupan nemački jezik, kojim vlasta 180, i francuski, kojim vlasta 179 književnika, dakle jače nego svi slovenski jezici ukupno.

vrhovi. Vsaka zasnežena poljana ima svoju privlačnost, na svakem terenu lahko pokaže smučar svoju umetnost, odločnost. Ker pri vsem tem ne zahteva niti prevelikih denarnih žrtava, je postalo smučanje pravi narodni šport.

Tudi sokolstvo je uvedlo to lepo in zdravo panog telesne vzgoje u svoj program. Osobito mnogo pripadnikov je našla med pripadnikom sokolstva na Gorenjskom, število pa z vsako novo zimo, pa na boji tudi hladnješa kakor pretečena, stalno narašča. Skoro vsa društva; župe so ga že uvedle v svoj program ter ga gojijo z veseljem in navdušenjem, kar priča kako velika je bila potreba te novotarije. Saj smo s tem prenesli del telesne vzgoje iz zatvornih prostorov, na katere smo vezani osobito u zimi, u prostu naravo, kjer se pljuča navježijo sivežega zraka, telo pa se izpostavi blagodejnim žarkom zimskega sonca.

Tehnično vodstvo župe Kranj je storilo vse, da se smučarstvo v društvenih razvija u pravem sokolskem duhu ter je pripredilo v ta namen pod vodstvom župnega smučarskega odseka, ki ima svoj sedež na Jesenicah, v mesecu januarju 1932, dva smučarska tečaja in sicer: 7 dnevnega za začetnike (vodniki društvenih sm. odsekov), katerega je posečalo 9 članov in 3 članice ter 4 dnevnega za izvezbanje dobrih tekmovalcev, katerega je obiskovalo 12 bratov. O poteku tečajev, ki sta se vršila v Mojstrani, se je vodil dnevnik, iz katerega je razvidno, da sta tečaja v vsakem pogledu dobro uspela.

Dne 24. januarja 1932. so se vršile IV. župne smučarske tekme in sicer za člane, članice, moški in ženski naraščaj. Člani so tekmovali v štafetnem teku na 24 km (3x8 km), članice in ženski naraščaj v smučkem teku na 4 km, moški naraščaj v tekmi moštov na 6 km ter člani in moški naraščaj v smučkih skokih. Nastopilo je 81 član (27 članskih štafet), 78 moškega naraščaja (26 tričlanskih patrulj), 13 članice, 5 naraščajnic ter 29 članov in 16 naraščajnikov v smučkih skokih. Skupaj sta nastopila 222 tekmovalca. Tekmovalci so vodili župni smučar odsek. Tekmovalci so je na 3 popolnoma ločenih progah z ločenimi nastopnimi mesti na Bledu ter njegovi okolici. Pri vodstvu tekme ter v sodniškem zboru je sodelovalo okoli 30 bratov. Tekmi je prisostoval tudi savezni načelnik br. Bajželj.

Prvo mesto pri tekmi članov je dosegla štafeta društva Mojstrana v času 2 ur 9 min. 18 sek.; pri moškem naraščaju društva Bohinjska Bistrica v času 39 minut 25 sek., pri članicah s. Češmanova Zdenka iz Kraja v času 24 min. 44 sek., pri ženskem naraščaju pri Družnikova Pavla iz Gorja v času 25 min. 18 sek. V smučkih skokih članov je dosegel I. mesto br. Černe iz Gorja; od naraščaja pa Vidic Alojzij iz Bleda.

Tekma se je izvršila kljub velikemu številu tekmovalcev v najlepši disciplini ter v pravem sokolskem duhu. Z zadoščenjem smo ugodili, da se število tekmovalcev pri župnih tekmacih od leta do leta veča, osobito razveseljiv je napredok mladićev. V bodoče bo treba skrbeti, da se priredi skupna tekma tudi za oddelke dece, med katerimi je že lepo število navdušenih smučarjev.

Pri saveznih smučarskih tekmacih v Bohinjski Bistrici dne 13. in 14. februarja 1932. je nastopilo preko 90 članov in članice naše župe, ki so dosegli vse prva mesta. Predpriprave za izvedbo teh tekem, prvih našega Saveza, so bile površje našemu župnemu sm. odseku, ki je to nalogu izvršil v polno zavodljstvo saveznega načelnika.

Pri smučarskih tekmacih S. S. S. v Strbskem Plesu na Češkem, katerih se je na Savez letos prvikrat udeležil, so nastopili samo tekmovalci naše župe ter so tudi pri tej hudi konkurenči dosegli prav lepe uspehe.

V župi ima sedaj 19 društva svoje smučarske odseke, ki vsi prav marljivo delujejo kar je razvidno iz sledečih podatkov: Pripredilo se je 40 društvenih tekem v smučkem teku, 4 tekme v slalomu, 6 v smuku ter 6 v smučkih skokih, skupaj toraj 56 tekem pri katerih je nastopilo vsega 725 tekmovalcev. Smučarskih izletov se je pripredilo 52, tečaji pa so se vršili 4. Poleg tega je bilo po društvenih tudi veliko predavanje.

Konec sezone 1931/32 je bilo v župi smučarjev in sicer: članov 452, članic 85, moškega naraščaja 190, ženskega naraščaja 42, moške dece 251 in ženske dece 38, skupaj 1058 smučarjev. Od tega tekmovalcev: članov 191, članic 28, moške dece 158, ženske dece 17, moške dece 152 in ženske dece 11; za smučke skoke članov 40, moškega naraščaja 33, skupaj vsega 630 tekmovalcev. Navedeni podatki se nanašajo na vse društvene smučarske odseke v župi izvzemši društva Bled, ki podatkov vključi ponovnemu pozivu ni poslal.

Bratje vodniki društvenih smučarskih odsekov! Z delom v tej smeri telesne vzgoje smo bili v pretečenem letu lahko zadovoljni; pred nami pa je zopet zima. Pripravimo se, da nas ne prehititi, da nas dobi pripravljene; dolgočet delovni program pravocasno, ne šele zadnji trenutek; zberite smučarje na sestanke ter jih s poljudnimi predavanji pripravite na prvi sneg, vadite v

telovadicah gibe, ki jih smučar kot predvaje neobhodno potrebuje, ker le s sistematičnim delom bomo dosegli res lepo uspehe.

Načelništvo Saveza je izdalо knjižico »Tekmovalni red za smučarske tečime«, katero si morajo nabaviti ter proučiti vsi odseki ter njihovi funkcionarji, ker v bodoče se bodo morale vršiti vse tekme strogo v smislu predpisov tečega tekmovalnega reda.

Bratje, ki ste dosedaj sodelovali pri smučarskih tekmacih v sodniškem zboru, pripravite se k saveznim sodniškim izpitom, ki se bodo vršili od 31. oktobra 1932. dalje, v smislu predpisov tečega tekmovalnega reda.

B. A.

SOKOLSKO DRUŠTVO TRŽIČ

Tržiško sokolsko društvo je vprejelo vse svoje prosvetno delo v trd sistem, letos si je napravilo že drugič točen na vsega prosvetnega dela v živim sezonu. Lanske skušnje so pokale, da je uspeh prosvetnega dela zavisan naravnost od načrta, kjer ima vsak brat in vsaka sestra svoje delo natančno določeno in se na to delo lahko pripravi.

Letošnja prosvetna sezona se je začela malo pozneje kot lanska in sicer skor za mesec dni. Otvorila jo je sestra Jelica Zagarijev s priporočanjem pravljice mladini. Kako željni so otroci poslušati lepe pravljice, je pokazal oromen obisk. Skoro sto otrok se je zbralo še pred tretjo uro v televadnici meščanske šole, ki so s. Zagarijev navdušeno pozdravili kot staro znanko od lanskega leta. Prosvetar br. Lajovic je nagovoril zbrano mladino in navzoče starše, pozivajoč jih, da najpridno hodijo poslušati ne samo pravljice, temveč kasneje tudi pravega Gašperčka, ki jih bo popeljal v bajni svet lepote in poštenosti. Mladina je njegove besede navdušeno sprejela in se popolnoma predala pravljjenemu svetu.

Zvečer pa je bila sokolnica nabito polna in sokolska družina je pod vodstvom br. Baltazarja iz Križev odigrala z velikim uspehom in s pravim razumevanjem igrokaz: Revolucijska svatba. Junak dejanja Mark Arxon, Jakobinski podpolkovnik, je našel v oscbi br. Baltazarja pravega interpretata, ki je učinkoval z naravno igro tako resnično, da so srca utripala strahu za njegovo usodo. Sokolski oder si lahko čestita, da je dobil v svojo sredo odličnega igralca. Konventov komisar br. Šter je bil podan prav dostojno in učinkovito. Šter živi s svojimi vlogami tudi takrat, ko bi človek mislil, da pretrira, pa ne, to je živa vloga čuvstvenega igralca. Alaino, posestnico gradu na Tionville je podala s. Mala prav prisreno in ljubezni. Take vloge so ji prav posebno pri srcu. Pohvaliti moramo mlado igralko s. Ziblarjevo Jožico, ki kaže naravnost resničen teatralni talent. Škoda, da je njen organ malo prešibak. Ostale vloge so bile v rokah starih, preizkušenih igralcev, kot so br. Stopar, Dobrin, Sajovic i. t. d. Spremstvo in vojaki so bili na svojih mestih, oblike pa je posodilo gledališče v Ljubljane.

Pred predstavo je nagovoril zbrano občinstvo prosvetar br. Lajovic, ki je v kratkih besedah očital prosvetni program za l. 1932/33., prosil naklonjenosti sokolskemu delu in pozival v vznešenih besedah navzoče, da vstopijo v sokolske vrste in primejo za delo, da bomo z druženimi močmi takrat, ko pride čas, ohranili svojo slobodo in jo prinesi tudi onim bratom, ki po njej še danes zastonj hrepene. H koncu je nazdravil slobodi, Jugoslaviji in Nj. V. kralju Aleksandru I. in krepak: Zdravo! je stresel nabito polno dvorano.

A. L.

Zupa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO PREZID

Naše je društvo otočelo s intenzivnim prosvetnim radom. Več na proleće o. g. prosvetni odbor priredil je večna korisna pučka predavanja, koja su bila primljena s velikim interesom kako od Sokola tako i od ostalih građantva. Pa i u zimskoj seziji biće glavna pažnja posvećena predavanjima, zato je program istih izabran i veoma popularan, tako da će biti predavanja pristupačna i najširim slojevima.

Osim sokolske ideologije, povesti, telovježbe in organ. administracije, program će biti ispopunjen i s stručnim predavanjima, kao: gospodarstvo, pčelarstvo, površarstvo, vočarstvo, peradarstvo, o bolestima i prvoj pomoći prigodom nesreće, te socijalnim pitanjima.

Na listi predavatelja su braća: Matijačić, Keber, Vilhar, Komel i sestre Vranić, Cindrić i Šepak.

Pored predavanja prosvetni odbor ima u programu još drugi prosvetni rad, pa se nadamo, da će biti ovogodišnja bilanca prosvetnog rada razveseljiva, nego što je bila lanjska.

KL.

Kupujte **zastave** kod **I. Neškudla**, Ljubljana

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO VUZENICA

Kot zaključek Tyrševega leta je pripredila 18. 9. Sokolska župa Maribor zvezdni štafetni tek. Naše društvo je sodelovalo s 15 člani in prevzelo prognozdne mutskega dravskega mostu do Marenberga, odcepa ceste v Vuhred. To prognozdno, dolgo 6 km, so tekači pretekli v 18 minutah, kar je brez dvoma zelo lepo; priponili pa bi, da ni bilo lepo, da se je pustilo čakati tekača nad eno uro skoroda nage v onem naravnost mrzlem jutru. Istega dne popoldne se je pripredila še domača štafeta na prog 1570 m; tekmovali so člani (5 po številu) z m. naraščajem (8). Progo so pretekli prvi člani v 4 minutah 14 sekundah, naraščaj pa v 4 minutah 34 sekundah. — Naslednjo nedeljo (25. 9.) se je praznovalo pri nas slovensko Slomškovo 70-letnico smrti. Tudi Sokol se je odzval povabilo cerkvene oblasti in poslal deputacije štirih članov k slovenski maši. — Preteklo nedeljo (2. 10.) pa smo pripredili tombolo, ki je za danšnje slave čase še dosti dobro uspeha. Sicer ni bilo več kakor polovica kart prodanih, vendar je bil uspeh povoljen, ker so bili tudi dobitki, nekateri prav lepo, vsi darovani.

S tem je bil letosnji program dovršen, sedaj pa zopet na priprave za prihodnje leto.

SOKOLSKO DRUŠTVO BELTINCI

Dne 2. o. m. Sokolsko društvo Beltinci pripredilo je veselju igru »Berite novice i šalu «Botri Nerga». Poset je bio priljubo velik, pa je pokraj moralnega postignut i materialni uspeh.

Vredno je pohvaliti, da su naši predstavni posetili gosti iz Goričke Prekmurje in drugih udaljenih mesta, dok medu publikom medutim nismo opazili mnogog našeg brata in sestru. Kako možemo onda očekivati od drugih ljudi, da će se oduševljavati za sokolski stvar? U buduće neka se brača in sestre sete reči velikog Tirša, koji kaže: »Cim manji je naš broj, tim više se računa sa svakim od nas«.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO SIRIG

Kako smo osnovali naše društvo?

Naše je selo podignuto pre 5 godina na jednom pustom otvorenem zemljištu bačke ravnične — na raskršču puteva Novi Sad - Srbobran - Temerin-Pasićevo.

Pred pet godina niste na ovom mestu bilo ni jedne kuće, a danas broj naše selo 230 domova s preko hiljadu stanovnika. Stanovnici su dosegnjeni iz raznih krajeva naše države t. j. ratni dobrovoljci sa solunskog fronta, Dobrudže in sa italijanskog fronta, t. j. iz t. z. Pivkova bataljona. Odmah po osnivanju ove dobrovoljačke kolonije osetila se potreba da se uredi i društveni život i da mu se da odredeni pravac, koji bi koristio i celome društvu kao celini, ali su materijalne prilike bile vrlo nepovoljne da bi se moglo preduzeti nešto zamašno.

Na srču naša je omladina pokazivala više aktivnosti, te je in pored učenosti, koja je zavladala ljudima, pripremila se za jedan potvih, ki bi imao da izmeni ceo oblik dosadašnjeg društvenoga života u našem novom selu, a ujedno i u novom zavijaju. U tom cilju pripremila je nekoliko zavojnih

jedan brat Sokola za godinu dana besplatno.

Maja meseca ove godine otpočeo je i tehnički rad.

Počelo se s prostim vežbama i ako su članovi našeg Sokola većinom zemljoradnici t. j. ljudi koji rade naporan posao. Ipak dobrom voljom savladane su prve poteškoće, te je i u tehničkom pogledu učinjen jedan korak napred.

Na Vidovdan bio je prvi javni nastup naših Sokola i to s uspachom, kakav se nije mogao očekivati.

Danas naše Sokolsko društvo broji oko 80 redovnih članova od kojih 35 vežbača i 45 podupirajućih članova, 42 člana muškog podmladka i 40 članica ženskog podmladka.

Drugi javni nastup našega društva bio je 11. septembra 1932 kada je na svečan način proslavljen rodendan Nj. V. Prestolonaslednika Petra.

Na ovaj svečanost okupilo se sve stanovništvo našega sela kao i veliki broj gostiju.

Pored vežba, koje su izvedene s odraslim članovima i članovima muškog i ženskog podmladka, održana je i sokolska akademija.

Sve što smo do sada postigli, poštignuto je najviše požrtvovanjem sa mih Sokola i osećamo se srećnim, što smo i pored velike privredne krize, koja je baš nas nemilosrdno pogodila, uspeli da se stavimo u redove jugoslovenskih Sokola, a kroz to u službu Kralju i miloj nam državi Jugoslaviji.

M. R. Sbtč.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO MOKRIN

Prednjački tečaj

Dne 9. oktobra t. g. završen je ovde društveni prednjački tečaj sa zaključnom akademijom, koja je održana u prostorijama općinske gostionice gde se nalazi i sokolska dvorana. Prednjački tečaj vodio je župski prednjački brat Stevan Bukač iz Vel. Bečkereka; uz njega bili su još predavači brat Uroš Badrljica, načelnik društva dr. Martin Vajs, Dušan Adamov, prosvetar društva, te brat Miloš Stanojević, prosvetar župe. Tečaj je bio večernji, te se je ovog puta polagalo najviše važnosti gimnastičkoj spremi vežbača, koji su za ovo vreme od mesec dana polučili vrlo lepe rezultate, tako da im je dat dobar temelj na kojem će se dalje usvratati.

Tečaj je trajao mesec dana, te je završen akademijom na koju je također prispeo i načelnik župe brat Alojz Pogačnik. Program akademije pojačan je još nastupom domaćeg podmladaka, te muškog podmladka iz Vel. Kikinde, koji je pripomogao da je ista akademija vrlo lepo uspela. Akademiju je otvorio lepim govorom br. Stevan Vučan, a zatim je izведен sledeći program: 1) Župske proste vežbe — muški podmladak; 2) Župske proste vežbe — ženski podmladak; 3) Vežbe na razboju — članovi polaznici prednjačkog tečaja; 4) Skupine — muški podmladak V.

Kikinda; 5) Skupine na lestvama — muški podmladak; 6) Vežbe na vratilu — članovi polaznici prednjačkog tečaja; 7) Skokovi preko konja — muški podmladak V. Kikinda; 8) Devetka od Franje Erbene — članovi polaznici prednjačkog tečaja. Šteta što je loše vreme povarilo da se ova akademija nije mogla održati pod vedrim nebom, kako je to bilo predviđeno, već se je moral održati u dvorani, u dosta tesnom prostoru. Unatoč tome sve su točke vrlo dobro uspale, tako osobito one dece, kako domaće tako i iz V. Kikinde, koji su posetioci svojim spremnim vežbanjem upravo zadivili. Domači podmladak bio je spremljen po bratu Milivoju Stepanovu, koji je takoder uložio u tu svrhu mnogo truda. Polaznici prednjačkog tečaja dobro su vežbali na spravama, a naročito je bila dobro izvedena devetka, koja je osobito podesna za ovakove prednjačke tečajeve.

Poset akademije bio je dobar.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGREB II

Naraštajski dan

Naraštajski otsek Sokolskog društva Zagreb II priredio je u nedelju dne 16. o. m. svoj naraštajski dan s natjecanjima u atletici, utakmicama u odbojci, nastupom na spravama i igram kom. Pravo nastupa su imali svi naraštajci i naraštajke, koji su rođeni god. 1914, 1915, 1916, 1917. — Usled nevremena i kiše, morala su se natjecanja u atletici odgoditi, te čitava priredba prenesti u dvoranu.

Pre podne održane su utakmice u odbojci. Nastupile su 2 momčadi ženskog naraštaja i 2 momčadi muškog naraštaja.

Posle podne održano je u društvenoj sokolani naraštajsko poselo. Poselo je otvorio zamenik starešine brat Hrvoje Macanović, koji je pozdravio sve prisutne, i lepim rečima ocertao plodan i koristan rad marljivog naraštajskog otseka i vrednih naraštajaca.

Kao prva točka, nastupilo je odeljenje mladeg naraštaja od 10—14 godina na niskom kozliču. Mladi Sokolići su izveli lepe i teške preskoke vrlo dobro. — Posle njih nastupio je odeo starijeg muškog naraštaja na visokom kozliču. Svi preskoci su bili vrlo lepo izvedeni.

Uzorno odeljenje članova nastupilo je s teškim vežbama na ručama. Izvrsni vežbači pokazuju od nastupa do nastupa sve veći napredak. Teške vežbe na karikama radiju su vanrednom lakoćom i elegancijom.

Nakon uspelog programa razvila je ugodna i animirana zabava s igram kom.

SOKOL DRUŠTVO ZAGREB IV

Lakoatletsko natecanje u Karlovcu

Drugi naš pohod u Karlovcu bio je mnogo uspešniji obzirom na rezultate, čemu je podovalo upravo krasno vreme. Ovog puta pridružile su nam

se i sestre članice, koje su imale po prvi put da se bore sa sestrama iz Karlovca, i mlađi naraštajci, koji su imali da izvrše ulogu »navijača«. Iako smo bili svesni pobede, jer smo išli u boljnjem postavu, pokvario nam je račune naš dragi protivnik, koji je u br. Tomiću našao pretstavnika svoje snage, borbenosti i otpornosti. Br. Tomić doneo je sam svome društvu 16 bodova. Raynog protivnika imao je u sestri Klokočovnik Silviji (Zagreb IV), koja je postigla za svoje društvo isti broj bodova, dakako su kudikamo slabijim rezultatima.

Utakmice su se vršile na igralištu Sokolskog društva Karlovac uz sudjelovanje oko 300 gledalaca, koji su živo učestvovali u napetoj i bratskoj borbi. Utakmice je vodio na opće zadovoljstvo brat Stanko Tončić iz Karlovca. Rezultat utakmice je: muški naraštaj 27 : 27; članice 34 : 14 za Zagreb IV. Dakle i opet su naše sestre bolje. Muški naraštaj je takmičio u trčanju na 60 i 100 m, u skoku u vis i dalj sa zatomet te u bacanje kugle 5 kg i diska 1.50 kg. Članice su takmičile: trčanje na 60 i 100 m, u skoku u vis, u bacanju kugle 4 kg i diska 1 kg.

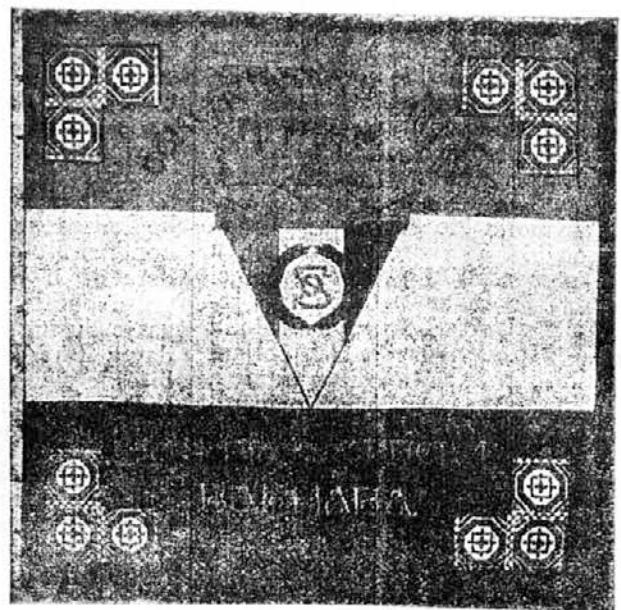
Time je naše društvo završilo ove godine svoju lakoatletsku sezonu, te se uz još neka manja natecanja između pojedinih svojih kategorija spremi za pretstaje sezonu skijanja.

Širite
Sokolski
glasnik
„Soko“
„Sokolić“ i
„N a š u
r a d o s t“

JOC. ХАФНЕР * ЈУБЉАНА

ПРИСОЈНА УЛИЦА 5 (Табор)

Соколске застane po прописима СКЈ, по оригиналним најtrima — Уметнички rad — Дубоко снижene цене! Тражите необавезне оферте и референце!

SOKOLSKI PAPIR
za pisanje *

JUGOSLOVENSKA
SOKOLSKA MATICA

U svakoj je mapi 25 papira za pisanje i 25 kuverata američkog formata sa sokolskim monogramom. Cena mapi 32 Din. — Narudžbe prima Jugoslovenska Sokolska Matica, Ljubljana, Narodni dom.

Oglašujte u »Sokolskom glasniku!«

Dobavljač Saveza Sokola
kraljevine Jugoslavije

Izraduje sve sokolske vežbačke sprave, opreme čitavih vežbaonica sokolskih domova, škola, vojske i mornarice, letnjih vežbališta i kupališta, potrepštine za laku atletiku, sprave za kućnu gimnastiku i bašce. Obnavlja stare sprave. Izradba solidna. Cene umerene.

Osnovana godine 1881

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠĆIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Tricotaza“ Zagreb * Telefon interurban štev. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebšćin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krovjev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cene in prospektke. — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

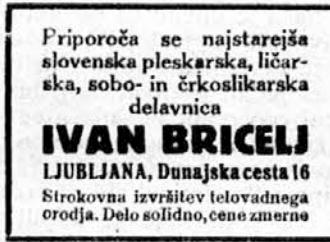
**JUGOSLOVENSKA
SOKOLSKA MATICA**
U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspščava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisija prodaje odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831

ZAHTEVAJTE CENIK

**UČITELJSKA
TIKARNA
V LJUBLJANI**

je najmoderneje urejena in izvražuje vse tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiskarske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enovarnem in večvarnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mešč. in srednje šole. Risanki, dnevnički in beležnici.

Vse tiskovine za društva in šole (epake, letake, izprizvoda itd.) dajte u tisk Učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

Ima v zalogni „Galerijo naših mož“: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Stomšek, 4. Prešeren, 5. Levstik, 6. Stirzar, 7. Jurčič, 8. Gregorič, 9. Aškerč, 10. Tavčar, 11. Levec, 12. Erjavec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Kersnik, 18. Maister, 19. Župančič, 20. Strossmayer. Slika 10 Din.